

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАЛАР—АМАЛДА

ИСТИҚБОЛГА НАЗАР ТАШТАБ

Партия ташкилотлари ҳаётда муҳим давр—ҳисобот-сўйлов кампанияси туганига бир неча ой бўлди. Коммунистлар партия йиғинларида, шаҳар, район ва об-ласт партия ташкилотларининг конференцияларида КПСС XXV съезди қарорлари асосида ишлаб чиқариш самардорлиги ва иш сифатини ошириш, янги қувватларни ишга тушириш, қўриқлишда

бир маромни таъминлаш, янги инсонни камол топтириш ва бошқа масалалар юзасидан фойдаланиш фикр ва мулоҳазалар билан чиқдилар, партия ташкилотлари ҳаётдаги айрим камчиликларини, ишнинг таъкид этилган баъзи нуқсонларини принципиаллик билан танқид қилдилар. Кўйида коммунистлар билдирган мулоҳазалар асосида жондорлар олимб борилган ишлар ҳақидаги мақолаларни ўқийсиз.

ИЗЧИЛЛИК САМАРАСИ

А. КАРИМОВ

Сурхондарё об-ласт партия комитетининг биринчи секретари

— Об-ласт партия комитетининг Сурхондарё вилоятида ишлаб чиқариш кўчаларини ривожлантириш, капитал қўриқлиш кўчаларини кенгайтириш, халқимизнинг турмуш фаровонлигини ва қишлоқ маданиятини юксак даражага кўтариш хусусида қизғин фикрлашиб олдик. Коммунистлар ўзларини ҳалқонларга таъриф қилган муваффақиятларини шунинг қўли билан ҳолда, юксак партиявий манфаатдорлигини чуқур ҳис этиб муҳокама қилдилар.

Конференциядаги бу амалиётнинг ўз омилини бор эди, албатта. Улардан бири сўғити йилларда об-лом, шаҳар ва район партия комитетлари фаолиятида коммунистларнинг танқид ва мулоҳазалари, таниқлиги фикрлари билан ишлаб чиқариш йўли қўйилганлигидир. Коммунистлар билдирган мулоҳазаларини, актуал таклифларини ҳисобга олиш, умумлаштириш, таҳлил этиш, улар асосида сайлаб қўйилган партия органи фаолиятининг конкрет йўналишларини белгилашга эътибор қўйилди.

ЮКСАЛИШ ОНИЛИ

Н. ОТАХОНОВ

Наманган район партия комитетининг иккинчи секретари

— Партия ўз фаолиятини коллектив раҳбарлик принциплари асосида амал қилган ҳолда партия ички демократиясини, коммунистлар активлигини ва ташаббусдорлигини, танқид ва ўз-ўзини таъқид қилган тармоқларда ривожлантириш асосига қўймоқда. Бу муҳим қандай КПСС Уставида ўз ифодасини топаган бўлиб, бутун партиявий фаолиятнинг муҳим қўвиқидир.

Район партия комитети ленинча иш услубини ривожлантириб, партия активининг кенг қатламга таянган ҳолда иш юритишга алоҳида эътибор бераётди. Биз шунга эришмоқдамизки, партия ташкилотлари ҳаётда таъриф қилган, плениум, актив йиғинлари, райкомнинг бюроси мажлисларининг роли муттаҳид ошмоқда. Актуал масалалар муҳокама қилинаётганда доклады ва нотичаларнинг ишга янада яхшилашга қаратилган таклифлари

содий кўрсаткичларини янада яхшилаш, саноатда янги ривожланишга эришиш чораларини кўрмоқда. Бу йилнинг ўнда планга қўшимча камда 18 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш, саноат ишлаб чиқариши ўсишининг 85 процентини меҳнат уюмдорлигини ошириш ҳисобига таъминлаш, 435 ташкилий-техникавий тадбир этиш юзасидан амалий ишлар бошлаб юборилди. Қозғоқ партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларининг диққат эътибори ана шу юксак вазифаларни муваффақият билан бажаришга қаратилмоқда. Зиммага олинган мажбуриятларнинг баҳарлаштирилиши идеологик жаҳдан таъминлаш мақсадида оғзаки сиёсий агитация, қўрағамли агитация ва партия пропагандаларини бошқа воситаларидан самарали фойдаланишмоқда.

Партия конференциясида ишлаб чиқариш кўчаларини ривожлантиришга, алоҳида эътибор берилди. Бунинг сабаби бор, албатта. Чунки район марказларида, об-ласт шаҳарларида аҳолининг ўсиши шунга тақозо этаётди. Бу коммунистлар билдирган мулоҳазаларни ўрганиб чиқиб, ишлаб чиқариш ва маданиятнинг аҳамиятида қорхоналар учун қурилаётган биноларни лойиҳалаштиришнинг истиқбол режаларини белгилаб олмақдамиз. Бу

риш, қорамоллар маҳсулдорлигини ошириш резервларига алоҳида тўхтадик. Биз конференциядан кейинроқ бу масалани чуқур ўрганиб чиқдик, райком бюросида агрофилича муҳокама қилдик. Қозғоқда кўчаларини ривожлантириш чораларини кўраётимиз. «Ленинград» колхозини асос қорвачилик маҳсулотлари этиштириш учун авж олиб кетган мусобақада эришган муваффақиятлари учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўмаги билан байроғини кўлга киритди.

Район партия комитети коммунистларнинг таклифлари, таниқлиги мулоҳазаларини синчиклаб ўрганмоқда. Улар асосида ишлаб чиқаришга қўйилган чоралар партия ташкилотларининг бажарилиши принциплари билан назорат қилинмоқда. Районимиз меҳнатқашлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг

Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувлари натижасида руҳланиб, бу йил 46 минг тонна «оқ олтин», кўп миқдорда бошқа ноз-неъматлар этиштириш учун қўриқмоқдалар. Коммунистларнинг актуал масалаларини таҳлил қилиб чиқариш, ишдаги амалий ташаббусдорлиги мусобақа қўламини кенгайтириб, унинг самардорлигини оширмоқда.

«Кизил байроқ» колхозини механизатори М. Шойрвора конференцияда мусобақани ташкил этишдаги қўлини қўйди. Шунинг билан қўриқмоқдалар. Коммунистларнинг актуал масалаларини таҳлил қилиб чиқариш, ишдаги амалий ташаббусдорлиги мусобақа қўламини кенгайтириб, унинг самардорлигини оширмоқда.

«Кизил байроқ» колхозини механизатори М. Шойрвора конференцияда мусобақани ташкил этишдаги қўлини қўйди. Шунинг билан қўриқмоқдалар. Коммунистларнинг актуал масалаларини таҳлил қилиб чиқариш, ишдаги амалий ташаббусдорлиги мусобақа қўламини кенгайтириб, унинг самардорлигини оширмоқда.

Тошкентдаги «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг аҳли, меҳнатсевар коллективи ўзини беш йиллик тўртинчи йилни кўтариш руҳи билан бошлади. Қорхона ишчилари биринчи квартал планлари ва соҳнастик мажбуриятларини барча кўрсаткичлар бўйича бажаришга муваффақ бўлдилар.

Суратларда: (юқоридан) 1. Тўқувчи Заҳро Маҳкамова, У кунлик топшириқларини 125—130 процент адо этишга эришмоқда. 2. Мусобақа пешқадамларидан Валентина Мордовина ва Гуля Бариева. 3. Тажрибали ишчи, ешларнинг моҳир устози Раиса Байбекова.

И. ГЛАУБЕРЗОН фотолари.

ЧЕВАРЛАР АҲДИ

Наманган тикучилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи графикадан ўз йўли кетишга муваффақ бўлди. Қорхона меҳнатчилари 1979 йилнинг иккинчи ярми ҳисобида маҳсулот бермоқдалар. Бу ерда «Енимизда биронта ҳам қоқол бўлмади» ҳаракати кенг авж олиб кетганлиги ана шундай муваффақиятга эришишда ёрдам берди. Бирлашмада ишловчи 2 минг мастрих-тикувчилик ҳаммаси смена топширини бажармоқда. Венеро Идрисова, Нина Когая, Мария Стржинова сингари бошқа кўпгина чеварлар эса ҳозирнинг ўзидек бирлашмада ишловчи ҳисобида

ХАЛҚ САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

БУНДАН 60 ЙИЛ МУҚАДДАМ — 1919 ЙИЛ 10 АПРЕЛДА В. И. ЛЕНИН ЧЕКАКА ҚАРШИ МАЖБУРИЙ ЭМЛАТНИШ ҲАҚИДАГИ ДЕКРЕТГА ҚЎЛ ҚЎЙГАН ЭДИ

Юқумли касалликларга қарши муваффақиятли курашининг ташкил қилиниши совет соғлиқни сақлаш органларининг жиддий ютуқлари билан бирлик. Ўшар, қўла-ловчи терлама ва чечак каби ўта хавфли касалликлар мамлакатимизда алдакдан йўқ бўлиб кетганлиги ана шу тадбирнинг оқибатидир.

Бу касалликлар Ер юзиде, жумладан, Ўрта Осиёда жулда кўп одамнинг ёстигини кўришган. Аниқса, чечак хавфли эди. Олимлар бу касаллик дастлаб Осиё ва Африка қитъасидаги баъзи мамлакатларда пайдо бўлган ва кейинчалик Европа ҳамда Америкага ўтган, деб ҳисоблайдилар. Тула бўлмаган маълумотларга қараганда, XVIII асрда Фарбий Европада бу касалликдан йилга ўрта ҳисобда тўрт юз минг одам, Осиёда эса, бундан икки баравар кўп киши ноубуд бўлган.

Шуни айтиб ўтиш керакки, XVIII асрда Фарбий Европанинг энг катта шаҳарлари, яъни Лондон билан Париж аҳолисининг ярми бу касаллик оқибатида қўтири бўлиб қолган. Россияда эса шу вақтда ҳар йили ярим миллион одам, яъни аҳолининг бир ярим проценти ана шу касалликдан ноубуд бўлган. Ҳаммадан кўра кўпроқ болалар унга дучор бўлган, янги тутилган гўдакларнинг тахминан ярми чечак билан оғрир эди.

Одамлар асрлар давомида чечакка қарши кураш чораларини излаб келдилар. Қўп йиллик курашнинг натижасида чечакка қарши (касаллик енгил ўтган бўлса ҳам) кишилар қўлга оғримасликларни аниқладилар.

Ўрта Осиёда бемордан соғ кишиларга, айниқса, болаларга чечакни атайин қўтириш учун уларнинг бурнига чечак қотирма пўстларини суртиш, чечак пуфакчаларидан олинган суюқликни турли моддаларга аралаштириб, тилигана терига суртиш йўли билан қўтириш кўп қўлланган. Чечакни сунъий қўтириш йўлига касалликнинг енгириқ ўттишини таъминлаш бўлса ҳам, баъзида касаллик оғир формада ўтиб, оқибати ўлимга олиб келганлиги ҳам маълум.

1796 йили инглиз врач Эдуард Женнер чин чечакка ўхшаш касаллик сингиларда ҳам бўлишини, улардан аса одамларга юқишини аниқлади. Сингилар одам чечакдан фарқли ўлароқ, кишиларда енгил ўтарди. Сингилар чечак билан оғриган кишилар одам чечак билан оғримасди.

Женнер ана шу курашларда асосланиб, кишиларни чечак билан оғришдан сақлаш учун уларнинг терисига сингир чечакнинг пуфакчаларидан суюқлик олиб суртишни — эмлашни так-

Фахр билан айтиш мумкинки, бу ютуқда бундан 60 йил муқаддам Лениннинг табаррук қўли билан имзоланган тарихий декретнинг аҳамияти беқиссидир. Шунинг учун ҳам чечакка қарши мажбурий эмлатниш ҳақидаги декретнинг 60 йиллигини совет меҳнатчилари ва иншоотчилари катта байрамларидеки иштироқчилари билан бахтиёрдилар.

А. УСМОНҲУЖАЕВ, А. НАЗАРОВ, медицина фанлари кандидатлари.

Б. ТОЛИПОВ, илмий ходим.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

МУСОБАҚА — ЮТУҚЛАР ГАРОВИ

«Партия белгилаган режаларнинг кўли беш йиллик давомида муваффақиятлар рўйида чиқарилмоқда. Аммо ҳали биз кўп иш қилишимиз керак, албатта». Ўртоқ Л. И. Брежневнинг бу сўзларидан руҳланиб кўриш Жаззаҳ об-ластдаги Баҳман ва Галлолор районлари меҳнатқашлари аниқлаш мусобақа бағорини ҳар қанондан бағал қўтариб меҳнат қилмоқдалар. Икки мусобақадор район ахли бир-бирларининг илғор иш тажрибаларини кенг ўрганиб, халқ хўжалик пландерининг барча соҳада ошириб бажарилишига эришмоқдалар.

«Меҳнат байроғи» (Галлолор району) ва «Галаба байроғи» (Баҳман району) газеталарининг навбатдаги кўшма сонини районлар мусобақасини боғиришни ёритишга бағишлаган. Кўшма сонининг «Мусобақа — ютуқлар гарови» умумий сарлавҳа остида берилган материаллари мактовга сазовордир.

ВАХТАДА—ИШЛАТУВЧИЛАР

Навой электротехника заводининг компрессор цехида компрессор ишчилари Валерий Акшова, Валентина Баева, Валерий Лугуткин, Елена Власко, Владимир Худков илк бор вахтада тўқдилар. Бу ерда киши ҳаво компрессор станциялари қўриб битказилди.

Курувчилар, ишлатувчилар корхонасининг биринчи навбатини шу йил 20 мартда ишга тушириш учун мусобақани ажа олдариб юбордилар. Республика деҳқонлари қорхона маҳсулотини орақиб кўтарилди. Завод ишлаб чиқарадиган

БҮЙҲ ҒАМХҲҲРЛИК ИФОДАСИ

В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатининг 60 йиллиги олдидан

Комиссия Туркистонга етиб келиб, ўлкадаги аҳолини чуқур ва атрофдаги ўрғанишга киришди. Комиссия атолавлари Туркистон коммунистлари билан ҳамжиҳатликда ўлкадаги аҳолини тўғри йўлга қўриш борасидаги фаолиятини енгиллаштириш ва қўйириш мақсадида Владимир Ильич «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хат билан мурожаат қилди.

Халқ Комиссарлари Совети ва Мудоффа Советининг Раиси Владимир Ильич Ленин маъмур ҳатда Туркистон халқлари билан тўғри муносабат боғлаш Россия Социалистик Федератив Совет Республикасини учун жуда катта, жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга энвалигини ўқитиб, коммунистга хос голт қамтарлик ва самимият билан ўлка коммунистларига бундай дол мурожаат қилди.

«Совет ишчи-деҳқонлари республикасининг қучис, шу дамгача энгил маълум халқларга муносабати бутун Осиё учун ва жаҳондаги ҳамма мустамлакалар учун, миллион-миллион кишилар учун амалий аҳамиятга эга бўлди. Мен сизлардан бу масалага аниқса эътибор берилишини, — Туркистон халқлари билан намуна қўрсатиб, амалий иш билан ўртоқларча муносабат ўрнатишга бутун кучини тўғри

сарф қилишини, — бошда Британия империализми турган жаҳон империализмига қарши астойдил курашиш учун великорус империализмининг илзарини йўқитиш чин қўлидан истаганимизнинг уларга иш билан исбот қилишини бизнинг Туркистон коммунистлари ва ишчи билан қарашинини ва унинг директиваларига яъни худди шу руҳда унга Вутун Россия Марказий Ироқия Комитети томонидан берилган директиваларга қаттиқ қилишинини сизлардан жуда илтимос қиламан.

Агар сизлар менинг бу хатимга жавоб берсангиз ва бу масалага қандай қарашингизни билдирсангиз, мен жуда ҳам миннатдор бўлар эдим.

Коммунистнинг салом билан, В. УЛЬЯНОВ (ЛЕНИН)

В. И. Лениннинг Туркистон коммунистларига йўлаган хати жуда катта жаҳоншумул аҳамиятга эга бўлган муҳим программа ҳужжат бўлиб хизмат қилди.

В. И. Лениннинг маъмур хатини Туркистон ўлкаси коммунистлари ва бутун меҳнатқашлари зўр мамуният билан қабул қилдилар. Улар амалий ишларнинг дастури бўлган бу хатини ҳар томонлама ва чуқур муҳокама қилиб, унда қўйилган

вазифаларни бажариш юзасидан муҳим ва изчил тадбирлар белгилаб, дадил ишга киришдилар. 1919 йил 4 ноябрда Туркистон ўлка Коммунистик партияси, Туркистон Компартиясининг ўлка муслмонлар бюроси ва Туркистон Марказий Ироқия Комитети Президиумининг бирлашган мажлиси чакриқилди. Мақсадида В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хати пухта муҳокама қилинди, РКП(б) Марказий Комитети ва Вутун Россия Халқ Комиссарлари Советининг Туркистоннинг туркистон тўғрисидаги қарорини ва В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» ёзган хатини эшитиб, Туркистон Компартиясининг ўлка комитети, Туркистон Компартиясининг ўлка муслмонлар бюроси ва Туркистон Марказий Ироқия Комитетининг бирлашган мажлиси қатнашчилари қасамёд қилдиларини, деб таъкидлагани маъмур хатга жавобда, В. И. Лениннинг хатига РКП(б) Марказий Комитети ва III Интернационал томонидан қўйилган вазифаларни тўлиқ бажариш, Туркистоннинг буфисцизмиз, унинг томонидан қўйилган вазифаларни мукамал адо этишимиз, Коммунистик партия ишига, Ленин ишга доим содиқ бўлиб қоламиз.

1920 йил январь ойида бўлиб ўтган Туркистон Компартияси V ўлка конференцияси В. И. Лениннинг «Туркистондаги коммунист ўртоқларга» хатини муҳокама қилиб, хатини Туркистонда олиб бориладиган, бутун ишларга программ асос қилиб олдидлар. Улар ўз жавобларида ишимизда содиқ бўлган хатидоқларини, камчиликларини Туркистония раҳбарлигида тузатишимиз, Туркистониянинг ишга ҳар томонлама ёрдам берамиз, унинг топшириқларини тўлиқ ва узи-қисил бажарамиз, РКП(б) Марказий Комитетининг бутун топшириқларини тўлиқ бажарамиз, Коммунистик партиянинг миллий сиёсатини тўлиқ амалга оширамиз, маҳаллий миллатларини социалистик қурилиш ишга тўлиқ иялиб қиламиз, уларнинг ўсишга, равақига ҳар томонлама ёрдам берамиз, деб ваъда берди.

В. И. Ленин Коммунистик партия ва Совет ҳукумати-нинг Туркистонга боргани вакилларнинг ишларига доимий ёрдам берди. Партия ва ҳукуматимиз вакилларини чечак билан оғришдан сақлаш учун уларнинг бурнига чечак қотирма пўстларига қараб иш тутидилар.

Шуни ҳам айтиш керакки, Туркистония ленинча миллий сиёсатини амалга оширишда жуда катта киришчиларга дуч келди. Маҳаллий миллатчиллик ва буюқ давлатчиллик шовинизми ўлкада ленинча миллий сиёсатини изчиллик билан

амалга оширишда катта тўсиқ бўлиб турарди. В. И. Ленин кўрсатмаларига амал қилиб, партия, унинг Туркистон комиссияси асосий зарбани буюқ давлатчилик шовинизмига қаратдилар ва аини вақтда маҳаллий миллатчиллик нафисларини батамом қўриқиб ташлашдади. Бунинг натижасида Етисув Фарғона об-ластлари ва Тошкентнинг бир қанча районларидан буюқ давлатчилик шовинизми, ўланинг бир қанча районлари аса, маҳаллий миллатчилардан халос қилинди. Илғич вакиллари ўлка халқлари дўстлигини янада мустаҳкамлаш ва уларни интернационализм руҳида тарбиялаш йўлида ҳам катта ва самарали ишларни амалга оширдилар.

Комиссия атоларининг ленинча миллий сиёсатини амалга ошириш йўлидаги ишларига теъда ақойиб натижалар берди. Буни маҳаллий аҳоли вакилларининг самимий сўзларидан ҳам яққол кўриш мумкин. 1920 йил 1 май кунини Етисув об-ластининг бир гуруҳ киргизлари (қозғоқлари) В. И. Ленинга миннатдорчилик билдириб қўйганида маъмурда мактуб бўлиди:

«Марказдан Тошкентга Туркистониянинг келиши билан биз, киргизлар аввалдан анча илҳи ва тинчпишмоқдамиз».

В. И. Ленин Туркистон комиссияси, Туркистон бюроси, Туркистон Коммунистик партияси ва Туркистон Совет органдари фаолиятига доимий эътибор бериб, уларнинг фаолиятига конкрет ва амалий раҳбарлик қилганлигини шундан ҳам кўриш мумкин. 1920 йилининг май, июнь ойлари Лениннинг бевосита иштирокида РКП(б) Марказий Комитети Сиёсий Бюроси мажлисларида тўғри марксизмнинг масаласи кўрилиб, тегишли тадбирлар белгиланди.

Муборак ва форишликлар ташаббуси узидан

БИР ОТАРДАН ИККИ ОТАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Муборак ва Фориш районлари қорақулчиликнинг 1979 йилда совиқлардан қўлаб эгиз қўзи олиш, туёқ соғина кўпайтириш, махсулот тайёрлашни оширишга қаратилган ватапарварлик ташаббусини маълумлади. Соғинамиз молдестини ҳам бу ташаббусга тўла қўшилди, республикамизда қорақулчиликни ривожлантириш, махсулотлар еттиштириш кўпайтиришга ўзларнинг мунноси ҳиссаларини қўймоқдалар. Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш кераки, ҳўжалигимиз қорақулчиликни ихтисослашган. Утган йили етарли миқдорда ем-хашак жамғариб, ундан чорвани қишдан соғлом олиб чиқиш учун самарали фойдаландик. Бирор бош ҳам қўй-қўзи чиқмагачки...

Марказий Комитетнинг Муборак ва Фориш районлари қорақулчилик ташаббусини маълумлади. Бу ташаббуснинг асосини соғинамиз молдестини ҳам бу ташаббусга тўла қўшилди, республикамизда қорақулчиликни ривожлантириш, махсулотлар еттиштириш кўпайтиришга ўзларнинг мунноси ҳиссаларини қўймоқдалар. Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш кераки, ҳўжалигимиз қорақулчиликни ихтисослашган. Утган йили етарли миқдорда ем-хашак жамғариб, ундан чорвани қишдан соғлом олиб чиқиш учун самарали фойдаландик. Бирор бош ҳам қўй-қўзи чиқмагачки...

ФАКТ ВА ШАРҲ ПОЛИЗЧИЛАР ТАРАДДУДИ

Сурхон водийсида ювун, тарвуз энила бошланди. Шурчи районидики Жиданов номи билан Халобой Янгбегов бошланган бригада механизаторлари эниб агрегатларни биричи бири далага олиб чиқди. Колектив бу йил ҳўҳси — 65 гектар ернинг дала тектарида 250 центнерга етказиб тарвуз олишни мўлаққотмоқда. Сурхондаги об-ластининг полизчилари бу йил ювун, тарвуз еттиштиришни бир ярим баравар кўпайтирадилар. Уларнинг марралари — 45,3 миң тонна полиз махсулотлари олишди. Республика Қишлоқ хўжалиги министрлигида УЗАГА муҳбирге мўълум қилишларига, ҳозирга вақтда Наманган, Тошкент об-ластлари ва бошқа бир қанча об-ластларнинг хўжаликлариди ҳам полиз экинлари экиш аж олдириб юборилди. Ўзбекистон олимлари ва халқ селекционерлари еттиштирган ва районлаштирилган қимматли навларнинг уруғлари зарур микдорда тайёрлаб қўйилди. Булар орасида Урта Осёнинг машур «Ок ювун», «Маҳаллий Дехдаб қовуни», «Кўзиб», «Гулдор» тарвузлари бор. Бу ювун, тарвузлар ширин ва ҳўшқўрғили билан ажралаб туради.

ПЛАНИ ТАМИЗДА СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ИНТЕГРАЦИЯ АССИДА СОФИЯ. Совет Иттифоқидан ҳар хил юклар ортилган кемалар Бургас портига улуқси келиб турибди. Причаллардан бирида София ва Перникдаги металлургия комбинетлари, Бургасдаги нефть химия комбинати, «Марица-Восток» энергетика комплекси учун, Болгариянинг энг катта қурилишлари учун машиналар ва асбоб-ускуналар келирган совет «Белгорт-Динстрострой» келишдан кейин туширилмоқда. Болгария билан Совет Иттифоқи ўртасидаги ташқи савдо алоқалари тез ва барқарор суратларда ривожланмоқда. Бу эса Узаро Иктисодий Ердем Кенгашига аэво бўлган мамлакатларнинг социалистик иктисодий интеграция комплекс программасининг амалга оширилишига ёрдам бермоқда. ЯНГИ АВТОБУС ВАРШАВА. Польшанинг Ельч шаҳридаги автобусъ заводи «Ельч-080» маркали янги автобус чикра бошлади. Узунлиги 8 метр бўлган бу иккам машина мамлакатнинг қишлоқ районларида мактаб ўқувчиларини ташини ва санот қорхоналарига хизмат қилиш учун мўлжалланган.

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Жаҳон Тинчлик Кенгашининг бу ерда эълон қилинган баёнотида бундай дейлади: НАТО ҳарбий блоқи илвоғларини ва авантюраларини уюштириб келмоқда. Бу илвоғларини ва авантюраларини кучайтириш ва Ер юзиди тинчликни жуда катта хавф остида қолдириди. АҚШ НАТО билан аэво бўлган мамлакатлар орасида етакчилик ролини бажармоқда. У ана шу мамлакатлар миллий соодлик харақатига пушур етказишига уриниб, ўз қишлоқларини Осё ва Африкага юбормоқда ёни бу қишлоқларда...

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПАЗИЖ. Бу ерда Совет-Франция аралаш «Соғ» жамиятининг 10 йиллигига бағишланган виставида очилди. Виставида Франция бозорларида совет моллари намойиш қилинмоқда. РИМ. Бу ерда Италия Министрлар Советининг мажлиси бўлди. Бу мажлисда муддатидан илгари парламент сайловини ўтказиш муҳлатларини муҳокима қилинди. ИСТАМБУЛ. Туркиядаги тинчлик тарафдорлари жамиятининг баёнотида бундай дейлади: Агрессив НАТО блоқи янги тинчлик манфатларига ҳам, мамлакатларнинг миллий манфатларига ҳам эиддик. НАТО блоқининг 30 йиллиги мўсабаб билан эълон қилинган баёнотида таъкидлаб ўтилганки, СЕНТО ва СЕАТО барбод бўлганликта кели НАТО ҳам тарих ахлатхонасига ташланади. БАЙРУТ. Ливан миллий ватанпарвар кулларининг маркази сиёсий кенгаши араб мамлакатлари ташини ишлар ва эиоимани аминистрлар Болдо негизининг Седет режими иктисодий ва сиёсий жиҳатдан бойот қилиш ҳақидаги қарорларини маълумлади.

НАТОНИНГ СОВУҚ ЮБИЛЕИ

Ғарб мамлакатларининг пропагандистлари бундан 30 йил муқаддам НАТО блоқини тузиш тўғрисида 4 апрель куни Вашингтонда имзоланган шартномани мактаб бундан эиддик. Бу блоқни дарҳол «демократия қалқони» деб аташ бошлади. Америка президенти Трумэн эса ана шу блок ҳатто «барча гражданиларнинг бахти хавф кечирини» таъминлайди, деб даъво қилди. Совет Иттифоқи ана шу вақтдаёқ Шимолий Атлантика иттифоқининг агрессив моҳиятини фош қилиб ташлади. Бу иттифон тузилишидан анча илгариёқ Совет ҳўкумати ўзининг махсус мекорандумида бу блок «иқтисодий ҳўн билан даъво қилиётган давлатлар Англия — Америка тўғрисидаги эъвабонлига бўйсунишига эриш бўлмаган давлатларни қўриштиришга мўлжалланган», бу блок «бесаранжоман ва ташвишли куяйтиришга ҳамда ҳарбий васасани аж олдиришга ёрдам беради, янги уруш оловини ёқувчи ҳар қандай шахслар бундан манфаатдордир», деб огоҳландирди.

УША ВАҚТДАН БУЙИ УТГАН

Утган йил блоқи берилган бу баҳо тўғри эканлигини янқол тасдиқлади. НАТОнинг фаолияти ҳалқаро несканиялини ва «совуқ уруш»ни кучайтирди. Бу эса давлатлар ўртасидаги нормал алоқаларининг бузилишига ва қурооллини поёисининг мисли қурилмаган даражада кенгайиб кетишига олиб келди. 1949 йилдан тортти 1978 йилгача ўтган даврда НАТОда қатнашувчи мамлакатларнинг ҳарбий харақатлари йилга 18,7 миллиард доллардан 159 миллиард долларга қўйилди, яъни 10 баравардан зиёд орти. НАТОга аэво бўлган мамлакатлар шу давр ичида ҳарбий мақсаллар учун жуда кўп маблар — салкам 2,6 триллион доллар сарф қилди.

БУЛАРИНИНГ ХАММАСИГА ИРАМАЙ, НЕЙТИНИ ИЛЛАРИДА

«совуқ урушдан» ҳалқаро несканиялини юмнатини сарф бурлиш солир бўлганлигига қарамай, НАТО раҳбарлари кучайтириш поёисини кучайтириш, несканиялини аж олдиришдан иборат эски йўлни давом эттирмоқдалар. НАТОнинг фаолияти самарали ва тижакорлини яхши англаб, ҳамкорлини ривожлантириш ва қурооллини поёисини илвоқлаб қўйиш учун қатъий ҳарақат қилмоқдалар.

ПЕКИН ЯНА ДУШМАНЛИК ИШИНИ ҚИЛДИ

Пекинининг Совет Иттифоқи нисбатан яна душманлик ишини қилганлиги социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида ғазаб билан кутиб олинди. Хитой раҳбарларининг дўстлик, иттифон ва ўзаро ёрдам тўғрисида СССР билан ХХР ўртасида тузилган шартноманинг амал қилиш муддатини узайтирмаслик тўғрисидаги қарорини жаҳон тараққиётпарвар жамиятининг Хитойнинг маърифат раҳбарлари сиёсий жиҳатдан айналганлигини яна бир далилди, деб баҳоладилар. «Бу — Пекин раҳбарлигини кенгайитишнинг асосий қисми бўлишига нисбатан саркам турши билан бирга маърифатчиларнинг ҳар қандай хатти-ҳарақатлари, уларнинг Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан қардошона рақаморлик йилларида қилинган ҳамма яхшиликларини Хитой халқининг хотирасидан чиқариб юбориш йўлидаги ҳар қандай уринишларини уларнинг қўлига тусатган натижаларини бермаслигига ишондилади. Хитой халқи ўзининг халқ қудуғчи сўзини хали айтди.

ЭРОНДАГИ АҲВОЛ

ТЕХРОН. (ТАСС). Эронда ислом революциясининг раҳбари отягило Хумайни Кўшма Штатларнинг сиёсати кесини таниди қилди. АҚШ, деб таъкидлади у. Эронга қарши найранглар ишлатмоқда, ўз тарафдорларининг ёрдами билан мамлакатнинг турли районларида тартибсизлик уюштирмоқда. Техронда шўх режимидаги олиб даражадаги офицерлар яна олти иккинчи қатл этилганлиги эълон қилинди. Булар орасида ҳозирги вақтда тарқатиб юборилган шўх ғарбчилик дўмондонлик лавозимини етказган генерал Амини Афшар бор. У Нажафобод ва Исфехондаги оммавий намойишларни шайфасизлик билан бостиришга айбонаниди. Генерал Мувалий Толоғон ҳам қатл этилди. У Техрон полициясининг бошлиги бўлиб турганида миңмиңлаб интишлар ҳалок бўлган 8 сентябрь «қонли жума» кунинда намойишчиларни шайфасизлик билан отиб ташлаш тўғрисида буйруқ берган эди. Янги кунларда собиқ иш-министр Хувайдо сўз қилинади. Эрон ички ишлар министри Саид Жафрдиннинг хабар беришича, 1 июнда конституция ассамблеясига сайлов ўтказилди. Пойтахтда чиқадиган «Оядагон» газетасининг муҳбири билан суҳбатда ассамблеяни ўтказишни ҳамма интишлар, чунончи, уни сайлаш мудлати, депутатлар сонини, майда миллатларнинг ваколати, сайлов олди кампаниясини таъини партиларнинг иштироки масалалари ҳозирги вақтда ислом революциясининг муҳокима қилинмоқда. Эрон янги конституциясининг лойиҳасини орада умумхалқ муҳоимаси учун эълон қилинган ва конституция ассамблеясининг муҳокимаси ва тасдиғига таъмин этилади. Эрон Курдистондан олтилар хабарларга қараганда, 10 апрелда Сенендежа маҳаллий кенгашига сайлов ўтказилди. Сайловда 16 ёшдан ошган барча аҳоли иштирок этиди. Мамлакат шимолдаги Гумбеджаб шаҳрида вазиет нормаллашиб бормоқда. Йилда бу ерда маҳаллий турман аҳолиси билан ҳўкумат қўшилари ўртасида қуроолли тўқнашув бўлиб ўтган эди. Эрон ҳарбий-хўжалиқнинг самоделири ўз баэзига кайтиб келди, ташиқлар шаҳардан олиб кетилди, асирлар айирбошилди, қўчалардаги барринадалар олиб ташланди. Туркман халқининг маданият-сиёсий уюшмаси эълон қилган баёнотида қуйилган таъкидланади: «Империализм ва мамлакат ичиндаги ички тескарчиликлар фориш билан туркманлар ўртасида, шунинг билан суиқор ўртасида инфоқини кучайтириб, можаролар ва қўли тўқнашувлар уюштирилди. Бундай харақатлар Америка империализмига ва қўлининг Эрондаги ҳўмуриятига эрдам беради. Туркманларнинг бошлиқларидан бири Мухаммад Арзайев Эрондаги баэзи долларларнинг шаҳардаги тўқнашувлар тўғрисида «коммунистлар» томонидан уюштирилган ва уларнинг иттифон-роқи билан бўлди, деган уйдирмаларини қатъиян рад қилди.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Наманган районидики «Ленинград» илвоқсида 600 бош қорамолни боқишга мўлжалланган чорвачилик комплекси куриб, ишга туширилди. Хўжалик қорақулчилик ҳар бир ситидан бу йил 3200 килограммдан сўғиб топириш мажбуриятини олишган. Бу планга қўза тутилганидан 430 килограмм кўп демандир. Суратда: хўжалиқнинг илвоқ сўз соғучиладарида Бодоҳим Абдураҳмонов, Азизахон Кенжаева, Моҳира Қорабоева ҳамда Эйтиборхон Хониевалар.

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Наманган районидики «Ленинград» илвоқсида 600 бош қорамолни боқишга мўлжалланган чорвачилик комплекси куриб, ишга туширилди. Хўжалик қорақулчилик ҳар бир ситидан бу йил 3200 килограммдан сўғиб топириш мажбуриятини олишган. Бу планга қўза тутилганидан 430 килограмм кўп демандир. Суратда: хўжалиқнинг илвоқ сўз соғучиладарида Бодоҳим Абдураҳмонов, Азизахон Кенжаева, Моҳира Қорабоева ҳамда Эйтиборхон Хониевалар.

ДАЛАЛАРДАН ДАРАҚЛАР

ОҚҚУРҒОН. «Ленинизм» колхозининг ўрқок Х. Хўжақўлов бошлиқ бригадасида охири гектар ерларга чигит экилмоқда. Бригаданин У. Шеров ва Қ. Холбоев сингари механизаторлар бу ишда ғайрат кўрсатишади. Дала ишларини ўзаро социалистик мўсабаб асосида ташкил этиб, 152 гектар майдоннинг ҳар гектарида наамиди 40 центнердан накта еттиштиришга аҳд қилган пахтакорлар ғўза парвариши-

ларининг системали йўлга қўйилди. Улар ўз фаолиятларида маҳаллий миллатлардан маалакли кадрлар тайёрлаш ва уларни тарбиялашга катта эътибор беришди. Урта Осёнинг биринчи ленинчи комиссари А. П. Кобозев маҳаллий миллат вакиллариини, партия, совет, хўжалик раҳбарлигига ҳамда социалистик қурилиш ишларига кенг жалб этиш лозимлигини уқитиб, уларни раҳбарлик ишларига далакли билан қўтаришга алоҳида эътибор берди. 1922 йил 6 мартда РКП(б) Марказий Комитети Туркистон бюроси С. И. Гусев раҳбарлигида қарор қабул қилди: «Агитпропагандага уезд миқёсида иш олиб борадиган 300 га яқин мусулмон ҳодими тайёрлаш программасини ишлаб чиқиш топирилини». Шу тариқа ўзбеклар, қовқлар, тожиқлар, туркманлар, қирғизлар ва қоракўллар орасидан кўпгина партия ва совет ҳодимлари етишиб чиқди. Туркистония. Туркбюро, Урта Осё бюроси ўлка партия ташкилотларида идиология ишларини янада яхшилаш диққат марказида тутганлиги жойларда катта натижага берди. Улгага йўланма билан келган атоқли партия ва давлат ароборлари Туркистон коммунистлари ўлка меҳнатнашларининг марксизм-ленинизм асарларини чуқур ўрганишларига алоҳида эътибор бердилар. Жулмадан, С. И. Гусев аниқталарди биринчи «Лекторларни тайёрлаш учун эит зарур ва қўлайла ма сифатидики қайси асарларни тасиия қилмаски?» деган савоалга: «К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Ленин асарларини» деб жавоб берган эди. У партия аэволарини марксизм руҳида тарбиялаш ва аниқларни ҳақиқда бундай деган эди: «Энг аввало марксизмни ўрганиш ҳозир ҳар бир партия аэвоси учун ҳеч шубҳасиз зарур эканлигини тушунишга эришиш керак.

Илчи вакиллари биринчи навбатда ўлка партия ташкилотларини голий-ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлаш, социалистик қурилишда уларнинг ролини оширишга катта эътибор бердилар. Туркистон ўлкасида партияий ишларга В. В. Куйбишев, Я. Э. Рудзутак, Ш. З. Элнава, С. И. Гусев ва бошқа илчи партия ва давлат ароборлари бевосита раҳбарлик қилдилар. Улар жойларда партия ташкилотларининг ишларини мунтазам равишда ўрганиб ва ҳар томонлама умумлаштириб, уларга катта амалий ёрдам кўрсатдилар. Туркистония, Туркбюро ва Урта Осё бюроси мажлисларида партия ташкилотларининг ишлари мунтазам равишда куриб олинди. Бу ҳол партия ташкилотлари ишларини яхшилаш ва тақомиллаштиришга янги даража берди. Бу ваколатли органларнинг аэволари мунтазам равишда жойларга боришар ва маҳаллий партия, совет ташкилотларига амалий ёрдам кўрсатишади. 1919 йил ноябрь ойидаги Туркистония В. В. Куйбишев, Ш. З. Элнава ва Я. Э. Рудзутак ўрқокларнинг актив иштирокида Туркистон Коммунистик партиясининг ишини янада яхшилаш юзасидан уш март қарор қабул қилди. Дохий йўланмаси билан келган вакилар Фаргона водийси партия ташкилотларига айнакча катта ёрдам кўрсатишди. 1919 йил 23 ноябрда Туркистония В. В. Куйбишевнинг Фаргона об-ластини партия ташкилотларини қайта рўйхатга олиш тўғрисидаги тақдирини қабул қилди. Бу тадбирнинг амалга оширилиши об-ластини партия ташкилотларини мустаҳкамлашга катта роль ўйнади. РКП(б) Марказий Комитетининг ваколатли органларини маалакли кадрлар билан мустаҳкамлаш

тариб, планин ошириб бажарган эди. Илвоқ деҳқонлари чигит экишни намунали ўтказишларда, 700 гектар экишорга «108-Ф» навли чигит юксак агротехника қондилари асосида экилмоқда. Бу ишда механизаторлардан И. Сиддиков, Т. Турсунбоев, Т. Содинков ҳамда селкачилардан Т. Маҳмамов, Ж. Жааборов, У. Эргашев активлик кўрсатишади. «Партия XXI съезди» колхози пахтакорлари бу йил гектаридан наамиди 40 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган. Т. ЮСУПОВ. Илвоқ деҳқонлари чигит экишни намунали ўтказишларда, 700 гектар экишорга «108-Ф» навли чигит юксак агротехника қондилари асосида экилмоқда. Бу ишда механизаторлардан И. Сиддиков, Т. Турсунбоев, Т. Содинков ҳамда селкачилардан Т. Маҳмамов, Ж. Жааборов, У. Эргашев активлик кўрсатишади. «Партия XXI съезди» колхози пахтакорлари бу йил гектаридан наамиди 40 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган. Т. ЮСУПОВ.

РКП(б) Марказий Комитетининг ваколатли органларини маалакли кадрлар билан мустаҳкамлаш

Тарих фанлари доктори, профессор.

